

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ

**М. Өтемісов ат. БҚМУ ғылыми
кеңесінің отырысында бекітілген
30.12.2019 жылы, №4 хаттама**

**М. ӨТЕМІСОВ АТЫНДАҒЫ БАТЫС ҚАЗАҚСТАН
МЕМЛЕКЕТТІК УНИВЕРСИТЕТІНІҢ
2020-2025 ЖЫЛДАРҒА АРНАЛҒАН
ИНТЕРНАЦИОНАЛДАНДЫРУ СТРАТЕГИЯСЫ**

Орал, 2020

КІРІСПЕ

Бұл құжат Батыс Қазақстан мемлекеттік университетінің интернационализациялануын дамыту стратегиясы болып табылады. М. Өтемісов атындағы БҚМУ (БҚМУ) 2020-2025 жылдарға арналған мемлекеттік бағдарламасы (бұдан әрі - Стратегия) негізінде білім беру мен зерттеу мазмұнын сапалы интернационалдандыруға, оқыту мен зерттеулер жүргізуге қолайлы орта құруға, Қазақстан ішінде де, одан тыс жерлерде де жоғары оқу орнының имидждік маркетингін нығайтуға, университеттің білім алушылары мен профессорлық-оқытушылық құрамының академиялық ұтқырлығын дамытуға бағытталған.

ӘЗІРЛЕУ ҮШІН НЕГІЗДЕР

2020-2025 жылдарға арналған БҚМУ-дың интернационалдандыру стратегиясы 2012-2020 жылдарға арналған БҚМУ-дың интернационалдандыру және академиялық ұтқырлық Стратегиясы, 2017-2021 жылдарға арналған БҚМУ-дың стратегиялық жоспары, Қазақстан Республикасының жоғары білім беруді интернационалдандыру стратегиясы негізінде -2025, сонымен қатар ЖОО-лардың интернационализациялануын дамыту бойынша ҚР БҒМ ҚҚД ұсыныстарына сәйкес (24.12.19 №14-4/1871 хат) әзірленді. Қазақстанның Болон процесіне қосылуы қазақстандық жоғары оқу орындары мен студенттер үшін белгілі бір мүмкіндіктер берді. Болон декларациясының негізгі принциптерінің бірі студенттер мен оқытушылардың академиялық ұтқырлығы болып табылады. БҚМУ - да Болон процесінің параметрлерін тиімді енгізуді жүзеге асыру бойынша практикалық қадамдар жасалуда-академиялық ұтқырлық, ECTS академиялық кредиттері, жоғары білім сапасын бақылау, студенттерді оқытудың бейсызық траекториялары, таңдау және т. б. курстары.. Студенттердің, магистранттардың, докторанттардың, оқытушылардың, ғылыми қызметкерлер мен жоғары оқу орындарының әкімшілік қызметкерлерінің академиялық ұтқырлығы жеке өсу мүмкіндігін жасайтын, адамдар мен жоғары оқу орындары арасындағы халықаралық ынтымақтастықты қолдайтын, жоғары білім мен ғылыми зерттеулердің сапасын жақсартатын және еуропалық өлшемге материалдық мән беретін негізгі элементтердің бірі болып табылады. Жоғары білімнің интернационализациясы жаңа мүмкіндіктер туғызады, жоғары білімнің қолжетімділігін және оның сапасын арттыруға, жоғары білім беру жүйесінде инновациялық жұмыс әдістерін енгізуге ықпал етеді. Ұтқырлық бағдарламасы аясында шетелдік ғалымдарды тарту, шетелдік серіктес жоғары оқу орындарымен, соның ішінде қос дипломды білім беру бағдарламаларын бірлесіп әзірлеу және енгізу, көптілділікті дамыту, сондай-ақ шетелдік профессорлармен бірлескен ғылыми зерттеулерді жүзеге асыру Батыс Қазақстан мемлекеттік университетінде интернационалдандырудың негізгі бағыттарының бірі болып табылады. Батыс Қазақстан мемлекеттік университеті М. Өтемісова жетекші шетелдік жоғары оқу орындарымен 100-ден астам келісім-шарт жасалды. БҚМУ Еуразиялық, Азиялық және еуропалық ЖОО қауымдастықтарының мүшесі. Университет Erasmus+ және Тоска жобасын жүзеге асыруға Польшаның, Германияның, Италияның, АҚШ және т.б. жетекші еуропалық жоғары оқу орындарымен және Польша, Испания, Греция, Германия, Португалия, Швеция, Австрия, Қазақстан, Өзбекстан және Тәжікстанның Эразмус Мундус халықаралық бағдарламасы бойынша 18 жоғары оқу орнымен және 6 қауымдастырылған мүшелерімен бірге қатысады. Соңғы жылдары университетке дәріс оқу үшін әлемнің жеті елінен 50-ден астам шетелдік профессорлар шақырылды. Шетелдік жоғары оқу орындарымен құрылған ғылыми-зерттеу консорциумдары негізінде ғылыми ынтымақтастық жемісті дамып келеді. ЖОО-ның интернационализациялануын жүзеге асыруда ағылшын тілін үйренудің ерекше маңызы бар. БҚМУ-да күндізгі оқу бөлімінің төрт мыңнан астам студентінің ішінен 51 мамандықтың 15 студенті 2014 жылдан бастап үш тілде білім алуда. ЖОО штаттағы оқытушыларының 15% - ы шетел тілдерін меңгерген және үш тілде оқытатын. Олардың көпшілігінде IELTS сертификаттары бар (IELTS 6.0 және одан жоғары сертификатының болуы штаттағы оқытушылардың жалпы санының 40% құрайды). 2019 жылдан

бастап химия, биология, физика және информатика мамандықтарының 200-ден астам студенті ағылшын тілі курстарынан өтті. ПОҚ арасында осындай курстарда 2020 жылдың соңына дейін 161 оқытушы оқудан өтеді.

МИССИЯСЫ

БҚМУ-дың білім берудегі сапа стандарттарын, бірлескен академиялық және ғылыми-зерттеу қызметін, көптілділік және басқа да интернационалдандыру құралдарын енгізу арқылы халықаралық білім беру кеңістігіне интеграциясы.

КІРІСПЕ

Жоғары білім беруді интернационалдандыру үрдісі студенттік және оқытушылық ұтқырлықтан басқа бағдарламалар мен оқу жоспарларын реформалауды, консорциумдар мен қауымдастықтар арқылы ғылыми-зерттеу саласындағы ынтымақтастықты, шексіз ашық және қашықтықтан оқытуды, университеттердің аймақтық және шетелдік ынтымақтастығын және басқа да қызмет түрлерін қамтиды. Жоғары білім берудегі интернационалдандырудың артықшылығы айқын: бұл ресурстарды біріктіру, әсіресе олар қол жетімсіз болғанда; ғылыми зерттеу тақырыптарының қайталануын және артық көшірілуін болдырмау; білім беру жобаларын сәйкестендіру. Интернационалдандыру артықшылықтарының қатарына жоғары білімнің қолжетімділігін арттыруды, білімді әмбебаптандыруды, халықаралық сапа стандарттарының пайда болуын және жоғары білімнің инновациялығын арттыруды, халықаралық ынтымақтастықты кеңейту мен нығайтуды, академиялық және студенттік ұтқырлықты жандандыруды жатқызуға болады. Интернационалдандыру білім беру үрдісінің институттары мен қатысушыларының білім базасын тереңдете түседі, ғылыми ізденістің шеңберін қозғайды, оқу бағдарламаларын байытады. ЖОО-да әр елден келген студенттер мен ғалымдардың қатысуы студенттердің, сондай-ақ оқытушылар құрамының мәдени көкжиегін кеңейтеді. БҚМУ-дың әзірленген интернационалдандыру стратегиясы оқытушылар мен студенттердің академиялық ұтқырлығын дамытуға, білім беру және зерттеу мазмұнын интернационалдандыруға, жоғары оқу орнының имидждік маркетингін жақсартуға, халықаралық ақпараттық қоғамдастықтағы өмір мен жұмысқа дайындалған жаңа буынды тәрбиелеуге, көптілді және көпмәдениетті тұлғаны дамытуға бағытталатын болады.

ЖОО-да 2025 жылға дейінгі ИНТЕРНАЦИОНАЛИЗАЦИЯНЫ дамытудың мақсаты мен міндеттері

Мақсаты мен міндеттері	Жүзеге асыру бойынша шаралар
Цель: Развитие академической мобильности преподавателей и студентов	
1-міндет. Сапаны қамтамасыз ету академиялық ұтқырлық	<p>Мониторинг, жоспарлау және студенттерді шетелге семестрлік оқуға жіберу ҚР Президентінің "Болашақ" халықаралық стипендиясы.</p> <p>Академиялық ұтқырлық бағдарламасына университет ПОҚ тарту</p> <p>Академиялық ұтқырлық бағдарламасы бойынша Мониторинг, жоспарлау және бағыттау студенттер, оқытушылар және әкімшілік қызметкерлер</p> <p>Факультеттердегі "ұтқырлық терезелерін" әзірлеу, яғни санын уақтылы жоспарлау ҚР және шет елдерге академиялық ұтқырлық бағдарламасы бойынша жіберілетін студенттер</p> <p>Көптілді оқыту бағдарламаларын әзірлеу және іске асыру. Дайындық мәселесін зерделеу Қазақстанның жоғары оқу орындарында көптілді кадрларды даярлау.</p> <p>Академиялық ұтқырлық бойынша үйлестірушілердің жұмысын мониторингілеу және бақылау тұрақты негізде оқыту семинарларын өткізу</p> <p>"Академиялық ұтқырлық шеңберінде студенттерді жіберу" Мемлекеттік қызмет көрсетілуін бақылау шетелге ұтқырлық»</p> <p>100% мамандық бойынша модульдік білім беру бағдарламаларын әзірлеу.</p> <p>Бірлескен білім беру бағдарламаларын әзірлеу диплом немесе сертификат бере отырып, шетелдік жоғары оқу орындары.</p> <p>Еуропалық білім беру үлгісі бойынша оқытудың кредиттік технологиясы бойынша сынақ баллдарының жүйесін енгізу кредиттерді аудару жүйесі(ECTS), мамандықтардың 100% - ын қамту.</p> <p>Дипломға Еуропалық қосымшаны беру</p> <p>Студенттерді Болон процесіне белсенді тарту, 100% студенттерді қамту.</p> <p>ЖОО-да оқитын ПОҚ ғылыми тағылымдамадан өту жақын және алыс шетел институттарында кемінде 50%.</p> <p>Тапсырыс беру арқылы еуропалық серіктес ЖОО-мен ұтқырлықты кеңейту ERASMUS + академиялық алмасу бағдарламасы</p>

Мақсаты: білім беру және зерттеу мазмұнын интернационалдандыру

1-міндет: Қазақстандық оқытушылар мен шетелдік зерттеушілердің серіктестермен

Бірлескен ғылыми зерттеулер, тағылымдамалар, мастер кластар өткізу үшін шетелдік ғалымдарды, сондай-ақ студенттердің, магистранттардың және БҚМУ докторанттары

Erasmus +бағдарламаларына магистранттар мен докторанттарды тарту

Оқытушылар мен жас ғалымдарды шетелдік серіктес жоғары оқу орындарына жіберу біліктілікті арттыру (халықаралық тағылымдамаларға/тренингтерге/курстарға қатысу) және алынған білімді оқу процесінде және ғылыми зерттеулерде қолдану.

Халықаралық рейтингтік басылымдарда университет ғалымдарының жарияланымдары (бірлескен авторлық) жоғары импакт-фактор

Ағылшын тілінде білім беру бағдарламаларын әзірлеу және іске асыру қазіргі еңбек нарығында

Қазақстандық жас ғалымдарды оқытуға және зерттеу жүргізуге тарту, шетелдік жоғары оқу орындарында оқудан өткен

Білім беру бағдарламаларын халықаралық аккредитациялау сұранысқа ие қазіргі еңбек нарығындағы

Шетелдік жоғары оқу орындарымен екі дипломды білім беруді әзірлеу және іске асыру немесе сертификаттардың болуы.

Дарынды шетелдік студенттер үшін білім алуға жеңілдік оқу / жатақхана үшін ақы төлеуден босату / атаулы стипендиялар)

2-міндет: қолайлы орта құру оқу және ғылыми зерттеулер жүргізу үшін зерттеулер

Шетелдік ғалымдарды тартуға жыл сайын қаржыландыру бөлу ЖОО-да оқытушылық және зерттеу қызметін ұйымдастыру, сондай-ақ білім алушылардың академиялық ұтқырлығы бағдарламаларын ішінара бірлесіп қаржыландыру

100% мамандықтар үшін қашықтықтан оқыту технологияларын енгізу.

Әлеуметтік серіктестердің қатысуымен бағдарламалар әзірлеу бакалавриат бойынша 100% және бакалавриат бойынша 20% магистратурада

Шетелдік білім алушылар үшін Тәлімгерлік институтын ұйымдастыру әлеуметтік-мәдени бейімделу

Мақсаты: имидждік маркетингті жақсарту

Міндет: ЖОО брендин жылжыту үшін

Ағылшын тіліндегі контенті бар университеттің ресми сайты ақпараттық қолдау

жағдай жасау. халықаралық ауқымдағы	ЖОО брендин халықаралық деңгейде көрсету және таныстыру арқылы жылжыту ғылыми-практикалық конференция және форумдар
	Білім көрмелеріне қатысу (Educational Fare, NAFSA, EAIE conference and exhibition, DIDACTA және т. б.)
	"Brand book" шетелдік серіктес жоғары оқу орындарының веб-беттерінде орналастыру БҚМУ ағылшын тілінде
	Жазғы тілдік мектепті тіл тасымалдаушы оқытушылармен ұйымдастыру
	Шетел тілі курстарын ұйымдастыру (Ағылшын, Неміс, Италиян) ЖОО-да көптілділікті дамыту мақсатында Тіл меңгеруші мамандардың біліктілігін арттыру.
	QS жоғары оқу орындарының әлемдік рейтингісіне жыл сайын қатысу
Мақсаты: ЖОО-да көптілділікті дамыту	
Міндет: иелену деңгейін арттыру оқытушылар арасында ағылшын тілі және студенттер	Оқытушыларды, ғалымдарды және ЖОО әкімшілігі өкілдерін ағылшын тіліне оқыту өндірістен қол үзбей тілдік курстарды тұрақты негізде ұйымдастыру жолымен
	Жоғары оқу орнының оқытушыларын еңбекақы төлеу түрінде ынталандыру жүйесін енгізу IELTS сертификатының бар болуы
	Демалыс кезінде жазғы тілдік мектепті ұйымдастыру
	Бірінші кезекте жаратылыстану-ғылыми (химия, биология, физика, информатика) мамандықтары бойынша студенттердің ағылшын тілін меңгеру деңгейін оқу бағдарламасына енгізу арқылы арттыру ағылшын тілінің қосымша сағаттарының процесі. Оқуды осы мамандық бойынша қамтамасыз ету халықаралық үлгідегі сертификат алу арқылы тілдік емтихан тапсыру CEFR (IELTS, ТКТ, СЕРТ және т. б.) деңгейіне сәйкес)
	Италиян тілі курстарын ашу арқылы ЖОО-да шет тілдерін оқуға жағдай жасау және неміс тілдерін оқыту.
	Тұрақты негізде үш тілде оқу-әдістемелік құралдар шығару (бейне дәрістер, электрондық оқулықтар, сөздіктер, анықтамалық материалдар)

МАҚСАТТЫ ИНДИКАТОРЛАР

№	Мақсатты индикатор	Ед. өлшеу	Жауапты	2020	2021	2022	2023	2024	2025
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Развитие академической мобильности преподавателей и студентов									
	Шетелдік студенттер саны	Саны	ОЖ	40	40	45	45	50	50
			ГПРОН үлесі шетелдік студенттер	5,3	6	7	8	9	10
	Тарту жөніндегі іс-шаралар саны шетелдік студенттер шығуды елдің Орталық Азия.	Саны	ИжХБ, ЦДП	7	7	7	7	7	7
	Оқытушылардың Шығыс академиялық жұмылдыру	Саны	ИжХБ	7	7	7	8	9	10
	Студенттер мен магистранттардың академиялық мобильділік кіріс / шығыс	Саны	ИжХБ	120/2 5	120/2 5	125/3 0	125/3 0	125/3 5	125/3 5
	Екі дипломды бағдарлама әзірлеу және қол қою келісім негізінде білім беру серіктес жоғары оқу орындары және оларды іске асыру	Саны	ЖҚБ	4	5	5	6	6	7
	Енгізілген білім беру бағдарламаларының саны ағылшын	Саны	ДАД,	5	6	6	7	7	8

	тілінде білім беру үрдісі оқыту		ДФ						
Мақсаты: білім беру және зерттеу мазмұнын интернационалдандыру									
	Шақырылған топ менеджерлер мен шетелдік ғалымдар	Саны	ИжХБ	15	15	17	17	18	20
	Біліктілігін арттырудан өткен ПОҚ саны және шетелде тағылымдамадан өту	Саны	КҚО, ИжХБ	4	4	5	6	7	10
	ПОҚ электрондық оқулықтарын әзірлеу және шығару ағылшын тілінде	Саны	ДФ, ЦИТ	5	5	5	5	5	5
	Халықаралық ҒЗЖ, ҒТҚН курстарына қатысу	Саны	ПНРМС	3	4	4	4	5	5
	Ынтымақтастық туралы шарт Білім және ғылым ұйымдары	Саны	ИжХБ	115	120	125	135	145	150
	Халықаралық басылымдардағы жарияланымдардың саны Халықаралық ұйымдарға кіретін импакт-фактормен ғылымометрикалық базалар	%	МК, ДФ, ҰБ	80	85	90	95	100	105
			ГПРОН өсуі	25,1	37,7	50,3	62,9	75,5	88
ЖОО-да көптілділікті дамыту									
	Меңгерген оқытушылар саны IELTS сертификаттарымен	Саны	ОП	15	20	25	30	35	40
	Ағылшын тілі курстарынан өткен ПОҚ үлесі деңгей дайындығына сәйкес Евростандарт	%	ОП	40	40	50	50	60	60
	Студенттерді ағылшын тіліне оқыту	Саны, чел.	ОП	150	150	150	150	150	150

2025 ЖЫЛҒА КҮТІЛЕТІН НӘТИЖЕЛЕР

- Оқытушылар мен студенттердің ұтқырлығын арттыру.
- Оқыту нәтижелерінің өзгермелі еңбек нарығының қажеттіліктеріне сәйкестігі
- Қазақстанның ЖОО оқытушыларының негізгі жұмысынан қол үзбей кәсіби даму мүмкіндігі
- Оқытушылар мен зерттеушілердің сапалы құрамын күшейту.
- Кәсіби тәжірибе мен тәжірибе алмасуды кеңейту
- Қазақстандық оқытушылар мен зерттеушілердің шетелдік серіктестермен нәтижелі ынтымақтастығы.
- Әлемдік ғылыми кеңістіктегі ЖОО ғылымының қажеттілігі
- Шетел тілін білу саласында профессорлық-оқытушылық құрамның біліктілігін арттыру
- Шетелдік серіктес ЖОО-мен қосдипломдық бағдарламаларды жүзеге асыру. Екідипломды бағдарламаларды халықаралық аккредитациялау.
- Оқытушылық қызметке шақырылған және бірлескен ғылыми зерттеулер жүргізу үшін шетелдік ғалымдардың санын ұлғайту зерттеулер
- Университет Профессор-оқытушылар құрамы арасында импакт-факторы бар шетелдік журналдарда мақалалар санын арттыру
- Үш тілде оқу-әдістемелік құралдар санын арттыру
- ЖОО студенттері мен ПОҚ ағылшын тілін меңгеру деңгейін арттыру
- ЖОО түлектерінің, сондай-ақ оқытушылардың ағылшын тілін меңгеру сертификатының болуы (IELTS, CEPT, TKT және т. б.)
- Шетелдік серіктес ЖОО-мен құрылған ғылыми консорциумдардың шеңберінде ғылыми жобаларды іске асыру жалғастырылатын болады.
- Жоғары импакт-факторлы халықаралық рейтингтік басылымдарда қазақстандық ғалымдардың жарияланымдары (тең авторлығы) жалғасатын болады.
- Университет халықаралық іс - шаралар-көрмелер, конференциялар, олимпиадалар өткізуді жалғастыратын болады.
- Халықаралық бағдарламалар шеңберінде бірлескен жобаларды іске асыру айтарлықтай артады.
- Ұлыбритания "Ньютон-Әл-Фараби", Франциямен "Юбер Кюрьен" Серіктестік бағдарламасы, Еуропалық Одақ бағдарламасы "Көкжиек-2020".

Құрастырған: ИЖХБ жетекшісі

Келісілді:

Ғжжхб жөніндегі проректор

ОӘЖ жөніндегі проректор

СДД директоры

АҚД жетекшісі

Зубков В.С.

Ахмеденов К.М.

Тасмағамбетов А.С.

Юров О.В.

Кайсағалиева Г.С.